

**Pla 1992
Llicenciatura en Ciències Polítiques i de
l'Administració**

GOVERN LOCAL

Prof. Joaquim Brugué

CURS 1995-96

**FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTIQUES I DE
SOCIOLOGIA**

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA:

G O V E R N L O C A L

Quim Brugué

Curs 1995-96

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia
Universitat Autònoma de Barcelona

OJECTIUS DEL CURS:

Tradicionalment l'assignatura "Govern Local" ha estat impartida per administrativistes i, per tant, ha accentuat els aspectes jurídics i instucionals del món municipal. El programa que presentem, en canvi, pretén oferir una òptica estrictament politològica del món municipal.

Per aconseguir-ho, es proposa una anàlisi del govern local que incorpori diferents punts de vista. En primer lloc, es defineixen -sense entrar en una aproximació detallada- les característiques jurídiques i estructurals dels governs locals espanyols i catalans (bloc I). En segon lloc, es proposa una conceptualització del govern local des de la ciència política i es presenten les teories actuals més rellevants per explicar-ne la seva evolució (bloc II). En tercer lloc, s'estudia la gestió i l'organització dels serveis municipals (bloc III). Finalment, s'analitza el sistema polític local: eleccions, partits, democràcia municipal, actors, etc. (bloc IV).

L'objectiu del curs, per altra banda, combina les pretensions analítiques amb les instrumentals. Es a dir, es presenten les teories i els esquemes analítics més importants, però no es renuncia a oferir -a través de casos i d'exercicis- un instrumental útil per la pràctica professional.

FUNCIONAMENT I AVALUACIÓ DEL CURS:

Hi ha dues parts clarament diferenciades. La primera (blocs I i II) és més descriptiva i, per tant, s'articularà a partir de sessions teòriques i de lectures obligatòries. Està prevista una durada de 8-9 classes. La segona (blocs III i IV) és més analítico-instrumental i, consegüentment, combinàrà les aportacions teòriques amb casos i exercicis.

L'avaluació s'efectuarà a partir d'un exàmen escrit (70% de la nota) i de la presentació dels comentaris de les lectures que us presentarem en forma de dossier (30% de la nota)

BLOC I: LES REGLES DEL JOC

1. El Marc Jurídic Municipal

- La Constitució i l'Estatut d'Autonomia
- La LRBRL i la LOT

2. Organització Territorial i Competències Municipals

- Característiques del cas espanyol i català
- Referències comparades

3. Les Finances Municipals

- La LHL i les característiques del model espanyol
- Crisi fiscal a nivell municipal

4. Autonomia Local

- Un esquema d'anàlisi
- Localisme versus centralisme a Europa

BLOC II: EL GOVERN LOCAL DES DE LA CIENCIA POLITICA

5. Què és el Govern Local?

- Dificultats de definició
- Les aproximacions tradicionals

6. Una Definició Contingent del Govern Local

- Esquema analític: variables internes i externes
- Aplicació al cas espanyol

7. Teories sobre el Govern Local

- Models normatius
- Les teories en l'eix esquerra-dreta

8. Debats Teòrics Actuals sobre el Govern Local

- El concepte de "municipi habilitador"
- Teories sobre el "règim urbà"

BLOC III: L'ADMINISTRACIO LOCAL

9. Transformació dels Models de Gestió i d'Organització Municipal

- Plantejament general
- Presentació de casos

10. Organització I: Els Organigrames Municipals

- Jerarquia versus integració
- El pluralisme municipal

11. Organització III: Estratègies de Qualitat Total

- El principi de la servucció
- Previsió de demandes, cues, fluxes i capacitats

12. Organització III: La Gestió del Canvi Organitzatiu

- Elaboració d'una diagnòsi
- Disseny de propostes

13. Gestió I: La Direcció Estratègica

- El disseny d'un pla estratègic
- Presentació de casos

14. Gestió II: Estratègies de Comunicació

- De l'administració als ciutadans
- Dels ciutadans a l'administració

BLOC IV: LA POLITICA LOCAL

15. La Democràcia Local

- La política en el món municipal
- "Nacionalització" i "partidificació" del sistema polític local

16. El Sistema Electoral Municipal

- Característiques i conseqüències
- Resultats electorals i coalicions

17. Participació Política Local

- Cultura política municipal
- El rol dels ciutadans

18. Els Protagonistes de la Política Municipal

- Els regidors
- Els funcionaris municipals

19. El Funcionament Polític de l'Ajuntament

- Estructura de presa de decisions polítiques
- Les relacions oposició-govern

BIBLIOGRAFIA DE REFERENCIA

Bloc I: LES REGLES DEL JOC

- Chandler,J.A. (ed.)(1993) Local Government ,in Liberal Democracies, Routledge, Londres.
- Estévez,E. (1989) "Magnitudes Económicas y Estructurales del Sector Público Local" a Mir (ed.) Crisis Económica y Estado del Bienestar, IEF, Madrid.
- FMC (ed.)(1989) 10 Anys d'Ajuntaments Democràtics, Federació Municipis de Catalunya, Barcelona.
- FMC (1987) Guia del Govern Local, Quaderns Municipals nº 6, Barcelona.
- Newton,K. (1982) "Is Small Really so Beautiful? Is Big Really so Agly? Size, Effectiveness and Democracy in Local Government", Political Studies, Vol.XXX, nº 2.
- Batley i Stoker (1991), Local Government in Europe, Macmillan, London.
- LLiset (1986), Manual del Dret Local, EAPC, Barcelona.
- Mouritzen (ed.) (1992) Managing Cities in Austerity, Londres, Sage.
- Newton i Karran (1984), The Politics of Local Expenditure, Macmillan, London.
- Sánchez Moron,M. (1990) La Autonomía Local, Ed. Civitas, Madrid.
- Sharpe (1992), "Estilos de Reforma del Gobierno Local en Europa", Instituto Universitario Ortega y Gasset.
- Sosa i de Miguel (1985), Las Competencias de las Corporaciones Locales, IEAL, Madrid.
- Page,E. (1991) Localism and Centralism in Europe, London, Sage.

Bloc II: EL GOVERN LOCAL DESDE LA CIENCIA POLITICA

- AA.VV. (Departament Ciència Política i Dret Públic de la UAB) El Govern Local, PPU, Barcelona.
- Gurr i King (1987) The State and the City, Macmillan, London.
- Hampton (1989) Local Government and Urban Politics, Longman, Londres.
- Hill,D.M. (1980), Teoria Democrática y Régimen Local, IEAL, Madrid.

- Judge,D. Stoker,G. i Wolman,H. (eds.)(1995) Theories of Urban Politics, Sage, Londres.
- Mackenzie (1971) "Theories of Local Government", Great London Papers, LSE.
- Sharpe,L.J. (1970) "Theories and Values of Local Government", Political Studies, vol. XVIII, nº2.
- Stewart i Stoker (ed.) (1989) The Future of Local Government, Macmillan, Londres.
- Stoker,G. (1989) The Politics of Local Government, Macmillan, Londres.

Bloc III: L'ADMINISTRACIÓ LOCAL

- Barratt i Downs (1988) Organising for Local Government, Longman, London.
- CEUMT (1979) Manual de Gestió Municipal, Generalitat de Catalunya (dept. Governació).
- Greenwood, Walsh, Hinning i Ranson (1989) Patterns of Management in Local Government, Martin Roberston, Oxford.
- Gyford (1991) Citizens, Consumers and Councils, Macmillan, Londres.
- Hambleton i Hoogest (1994) The Politics of Decentralisation, Macmillan, Londres.
- MAP (1991) Introducción a los Servicios Locales. Tipos de Prestación y Modalidades de Gestión, MAP, Madrid.
- Stewart,J. (1986) The New Management of Local Government, Longman, London.
- Stewart,J. (1988) Understanding the Management of Local Government, Longman, London.

Bloc IV: LA POLITICA LOCAL

- Bulpitt,J. (1967), Party Politics in English Local Government, Logmans, London.
- Dearlove,J. (1973), The Politics of Policy in Local Government, Cambridge University Press.
- Gyford, Leach i Game (1989) The Changing Politics of Local Government, Unwin & Hyman, London.

- Gyford, J. i James (1983), National Parties and Local Politics, Allen & Unwin, London.
- Mellors i Pijnenburg (eds.), Political Parties and Coalitions in European Local Government, Routledge, London.
- Schofield, JA. (1977), "The Nationalisation of Local Politics", New Society, 28 abril.
- Vallès, JM. i Carreras, F. (1977), Las Elecciones: Introducción a los Sistemas Electorales, Blume, Barcelona.
- Vallès, JM. (1988), Democracia Local: La Función Política de los Elegidos Locals, sin publicar.